

**Všeobecne záväzné nariadenie
Mestskej časti Bratislava Petržalka
č. 2/1991 z 18. apríla 1991
o dodržiavaní čistoty a poriadku
na území Mestskej časti Bratislava Petržalka**

Miestne zastupiteľstvo Mestskej časti Bratislava Petržalka podľa ustanovenia § 15 ods. 2 písm. a) zákona SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení:

**§ 1
Úvodné ustanovenie**

- (1) Všeobecne záväzné nariadenie o dodržiavaní čistoty a poriadku /ďalej len „nariadenie o čistote“ /upravuje povinnosť majiteľov, správcov a užívateľov pozemkov, verejných priestranstiev, nehnuteľností a iných objektov, ako aj obyvateľov a návštevníkov mestskej časti Bratislava Petržalka /ďalej len „mestská časť“/ s cieľom dosiahnuť a udržiavať čisté a zdravé prostredie mestskej časti.
- (2) Za verejné priestranstvá sa pre účely tohto nariadenia o čistote považujú všetky miesta určené na verejné používanie, ako sú ulice, námestia, parky, cesty, chodníky, parkoviská, nábrežia, mosty, priechody, podchody, nadchody schody, zeleň a jej príslušné doplnkové zariadenia, trhoviská, detské ihriská, terasy domov, prístupové a zásobovacie rampy a podobne.
- (3) Za nehnuteľnosti a iné objekty sa pre účely tohto nariadenia o čistote považujú pozemky, všetky trvalé a dočasné stavby, stĺpy verejného osvetlenia a elektrického vedenia, koše na odpadky, kontajnerové stojiská, kontajnery na domový odpad, kontajnery na separovaný zber sklenených črepov /ďalej len „zberné nádoby“/ a podobne.

**§ 2
Zodpovednosť za čistou a poriadok**

- (1) Za čistotu a poriadok zodpovedajú majitelia, správcovia a užívatelia pozemkov, verejných priestranstiev, nehnuteľností a iných objektov na území mestskej časti bez ohľadu na to, akým spôsobom k znečisteniu došlo sú povinní bezodkladne znečistenie alebo neporiadok odstrániť. Ich práva a nároky voči konkrétnemu znečisťovateľovi ostávajú zachované.
- (2) Majiteľ, správca a užívateľ budovy môže dodržiavanie čistoty a poriadku na fasáde budovy na chodníku v kontajnerovom stojisku a príľahlom priestore zmluvne preniesť aj na inú právnickú či fyzickú osobu /nájomca nebytového priestoru, domovník, upratovačka a pod./ Meno a adresa takejto osoby musia byť zverejnené na viditeľnom mieste. V takomto prípade môžu výkonné a kontrolné orgány vymáhať plnenie povinností podľa tohto nariadenia o čistote aj od týchto osôb.
- (3) Za čistotu a poriadok pri vykonávaní stavebných a iných podobných prác /napr. výkopových/ zodpovedá organizácia, prípadne osoba vykonávajúca uvedené práce.
- (4) Obyvateľ a návštevník mestskej časti zodpovedá za konanie, ktorým spôsobuje znečistenie alebo neporiadok.

§ 3
Dodržiavanie čistoty a poriadku
na pozemkoch a iných nehnuteľnostiach

- (1) Dvory, záhrady, ich ploty a iné nehnuteľnosti hraničiace s verejným priestranstvom, musia byť upravené a udržiavané tak, aby nečistota /blato, smeti, prach/ neboli na verejné priestranstvo zanášané /vetrom, vozidlom/ prípadne splavované /dažd'om, polievaním/ a aby neprekážali chodcom /konáre stromov a kríkov/ pri používaní verejných priestranstiev.
- (2) Nehnuteľnosti a iné objekty musia byť udržiavané tak, aby svojim stavom /zaburinené pozemky, opadávajúca omietka, deravé odpadové žľaby a ríny, preplnené nádoby a koše na odpadky, plagáty a nápisy na miestach, ktoré nie sú na to určené a pod./ nenarúšali vzhľad a prostredie mestskej časti a neohrozovali bezpečnosť a zdravie občanov.
- (3) Majitelia a prevádzkovatelia stánkov, kioskov, pojazdných predajní a podobných zariadení sú povinní zabezpečiť čistotu a poriadok, ak nie je určené inak do vzdialenosti dvoch metrov okolo týchto zariadení, a to najmä umiestnením dostatočného počtu košov na odpadky, upozornením zákazníkov na odhadzovanie odpadkov do nich a pravidelným vyprázdňovaním týchto košov. Odpadkové koše sa nesmú vyprázdňovať do uličných košov na odpadky, ale do osobitne objednaných zberných nádob.
- (4) Majitelia, správcovia a užívatelia nehnuteľností a oplotených pozemkov sú povinní sa postarať o riadny odvoz domového odpadu a v prípade potreby aj odvoz iného odpadu.
- (5) Majitelia zberných nádob na odpad sú povinní ich udržiavať v riadnom technickom a hygienickom stave. V prípade poškodenia nádoby sú povinní okamžite po zistení zabezpečiť jej opravu alebo výmenu.
- (6) Zberné nádoby nesmú byť umiestnené na chodníku, okraji vozovky ani na inom verejnom priestranstve okrem nevyhnutne potrebného času pred ich odvozom /vyprázdnením/.
- (7) Právnické a fyzické osoby vykonávajúce odvoz odpadu, sú povinné zabezpečiť očistenie vozovky alebo iného priestranstva, ktoré pri nakladaní a vysýpaní smetia bolo znečistené.

§ 4
Dodržiavanie čistoty a poriadku
na verejných priestranstvách

- (1) Právnické a fyzické osoby sú povinné dodržiavať čistotu a poriadok na verejných priestranstvách. Nesmú mimo miest na to určených najmä:
 - a) odkladať a odhadzovať rôzne predmety /papier, obaly krabice, fľaše, plechovky a iné nepotrebné veci/,
 - b) vysypávať a rozsypávať smeti, zvyšky a odpadky z jedál a ovocia, prepravovaný materiál,
 - c) skladovať smeti, odpadky, lístie, haluze, konáre stromov a splaťovať ich,
 - d) vylievať tekutiny vyklepávať prach, vyhadzovať odpadky z okien a balkónov, alebo iným spôsobom znečisťovať verejné priestranstvo,
 - e) umiestňovať plagáty, reklamy, inzeráty.
- (2) Nakladanie a vykladanie tovaru a iného materiálu uhlie, drevo, stavebný materiál/ na verejnom priestranstve je možné vykonať iba vtedy, ak sa nedá uskutočniť mimo verejného priestranstva /vo dvore, objekte a pod./. Pritom je potrebné dbať na čistotu vozovky a chodníkov, bezpečnosť chodcov, zjazdnosť a schodnosť v najbližšom okolí. prípadné znečistenie musí byť ihneď odstránené.

- (3) Tovar a prepravné obaly musia byť po vybalení tovaru ihneď z verejného priestranstva odstránené. Najneskôr do 24 hodín po dovezení musí byť z verejného priestranstva odpratané aj dovezené palivo.
- (4) Ak príslušný orgán povolil dočasné skladovanie tovaru, prípadne stavebného materiálu na verejnom priestranstve, musí sa vykonať tak, aby neohrozovalo prípadne neobmedzovalo schodnosť a zjazdnosť komunikácie a chodníka., bezpečnosť zdravie a majetok občanov a aby vinou spôsobov uloženia alebo vinou počasia /vietor, dážď/ neznečisťovalo svoje okolie. Sypké materiály sa nesmú voľne skladovať. Musia byť umiestnené vo vhodnej nádobe, alebo zabezpečené tak, aby nedochádzalo k znečisteniu okolia a verejnej kanalizácie /napríklad odplavením, odviatím vetrom/.
- (5) Odpad určený na odvezenie, vrátane nepotrebných vecí /starý nábytok, obaly a pod/. je možné vyviezť na verejné priestranstvo až po pristavení na to určeného kontajnera alebo vozidla. Po naplnení kontajnera odpadom je tento nutné najneskôr do 24 hodín odviezť.
- (6) Skládky odpadu možno zriaďovať len na miestach, ktoré na tento účel príslušný orgán určil. To platí aj pre skládky zriaďované právnickými alebo fyzickými osobami na pozemkoch, ktoré majú vo vlastníctve prípadne v správe alebo zžívaní.
- (7) Stavebný a iný materiál na vykonávanie stavebných a iných podobných prác môže byť uložený na vozovke alebo chodníku, len na mieste za podmienok, určených stavebným povolením na rozkopávku, alebo na použitie verejného priestranstva. Stavebné priestory vrátane priestorov výkopových musia byť upravené tak, aby nedochádzalo k znečisteniu okolia. Zvyšky stavebného a iného prebytočného materiálu a zeminy musí organizácia vykonávajúca stavebné práce pravidelne odvážať a celý priestor stavby udržiavať v čistote.
- (8) Organizácie, ktoré zabezpečujú čistotu a poriadok na verejných priestranstvách, sú povinné zabezpečiť aj dostatočný počet zberných nádob a košov ma odpadky, tieto pravidelne – podľa potreby i viackrát denne – vyprázdňovať a dbať o ich riadny stav a vzhľad.
- (9) Trvalé rozmiestnenie veľkoobjemových kontajnerov na iný než domový odpad môže vykonať organizácia iba po prerokovaní s miestnym úradom mestskej časti /ďalej len „miestny úrad“/.
- (10) Vlastník je povinný zabezpečiť čistotu verejných priestranstiev i počas sobôt, nediel a sviatkov. V rámci čistenia je potrebné odstrániť aj burinu a nálety. Miestny úrad môže stanoviť výnimku, v ktorých oblastiach je prístupné čistiť verejné priestranstvá v intervaloch dlhších ako denných.
- (11) Usporiadateľ zhromaždenia na verejných priestranstvách je povinný na vlastné náklady zabezpečiť očistenie zhromažďovacieho priestoru najneskôr do 4 hodín po skončení zhromaždenia a nahradiť prípadnú škodu spôsobenú účastníkom zhromaždenia na zeleni a iných verejných zariadeniach.
- (12) Zakazuje sa vodiť psov do priestranstiev detských ihrísk a udržiavaných plôch verejnej zelene v blízkosti obytných domov.
- (13) Majitelia, správcovia a užívatelia objektov kde sa nachádzajú túlavé zvieratá sú povinní zabezpečiť ich nahlásenie príslušnej veterinárnej správe a ich odchyt.

§ 5 Čistenie chodníkov

- (1) Čistiť chodník je povinný vlastník správca alebo užívateľ priľahlej nehnuteľnosti. Chodník hraničí s nehnuteľnosťou aj vtedy, keď je medzi ním a nehnuteľnosťou pruh pozemku, slúžiaci iným ako komunikačným účelom. Nerozhoduje tiež, či je takýmto pruhom pozemku rozdelený i samotný chodník. Za chodník sa považujú tiež schody

- alebo cesta upravená v podobe schodov. Pri pochybnostiach komu náleží čistiť určité miesto, rozhodne miestny úrad.
- (2) Chodníky je nutné čistiť po celej šírke, pokiaľ ich oddelenie od vozovky alebo komunikácie je zreteľne výškovo alebo vodorovne označené. Na miestach, kde chodník vyznačený nie je, treba čistiť pruh šírky 1,5 metra priliehajúci k nehnuteľnosti.
 - (3) Zabezpečiť čistotu chodníkov i počas sobôt, nedeľ a sviatkov. Čistením sa rozumie povinnosť kropiť a zametať, odstraňovať burinu a nálety, blato, sneh, ľad, odpadky a inú nečistotu. Ak sú pre to vhodné podmienky /povrch chodníka a spád, zdroj vody, kanalizácia/čistenie sa vykonáva umývaním alebo skachovaním. Kropiť sa nesmie pri nízkych teplotách, ale je nebezpečenstvo námrazy.
 - (4) Hlavné čistenie je prístupné až po 21.00 h a musí byť ukončené do 6,00 h. pričom musí byť vykonané tak, aby chodci a obyvatelia domov boli čo najmenej obťažovaní. V priebehu dňa je treba vykonávať doplnkové čistenie /odstránenie papierov, odpadkov a pod./. Miestny úrad môže stanoviť výnimku v ktorých prípadoch je prípustné čistiť chodníky v dlhších intervaloch ako denných.
 - (5) Smeti z chodníka sa nesmie ponechávať na ňom, ani zhŕňať na okraj vozovky. V menších množstvách ho možno uložiť do zberných nádob na domový odpad, pri väčšom množstve je potrebné zabezpečiť jeho mimoriadny odvoz.
 - (6) Schodnosť a čistotu chodníkov sú povinní udržiavať v čase prevádzkovej doby i majitelia a prevádzkovatelia obchodov, služieb, hotelov, reštauračných a pohostinských zariadení a podobne, hoci nie sú majiteľmi, správcami alebo užívateľmi príľahlej nehnuteľnosti.

§ 6

Čistenie verejných priestranstiev v zimnom období

- (1) Zimnú údržbu verejných priestranstiev a zjazdnosť vozoviek okrem chodníkov zabezpečuje podľa osobitného programu organizácia poverená Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy alebo miestnym úradom. Vykonáva podľa potreby posýpanie povrchu vozovky inertným materiálom, zhŕňanie, pluhovanie a prípadne odvoz snehu. Prednostne sa zabezpečuje zjazdnosť hlavných križovatiek, výpadových ciest, frekventovaných ulíc s premávkou hromadných dopravných prostriedkov a prechodov pre chodcov, Sneh sa odváža na skládky určené Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy alebo miestnym úradom.
- (2) Pri väčších snehových alebo námrazových kalamitách, keď organizácia poverená zimnou údržbou by nestačila vlastnými silami a prostriedkami zabezpečiť nevyhnutnú schodnosť a zjazdnosť verejných priestranstiev, môže starosta mestskej časti /ďalej len „starosta“/ uložiť právnickej alebo fyzickej osobe povinnosť poskytnúť osobnú alebo vecnú pomoc, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Právnická alebo fyzická osoba, ktorá poskytla osobnú alebo vecnú pomoc, má právo na úhradu účelne vynaložených nákladov. Toto právo môže uplatniť do 3 mesiacov odo dňa zistenia nákladov najneskôr do 2 rokov od ich vzniku, u starostu, inak toto právo zanikne.
- (3) V zimnom období treba zbavovať chodníky snehu a námrazy aj viackrát za deň a to zásadne v celej šírke. Sneh a námraza sa zhŕňa na okraj vozovky do hromád. Na okraji vozovky treba uvoľniť a očistiť vpusty kanalizácie, aby sa v prípade odmäku zabezpečil odtok vody. Pri tvorení poľadovice je treba chodníky posýpať inertným materiálom /piesok, drvina a podobne/, chemický posyp je zakázaný.
- (4) Pri odstraňovaní a hromadení snehu je potreba dbať na to, aby neboli zatarasené priechody cez jazdnú dráhu alebo príchody a vjazdy do budov, plochy potrebné na nakladanie a vykladanie tovaru, paliva, odvoz domového odpadu a podobne.

- (5) Keď napadne sneh v noci, alebo keď sa v noci vytvorí námraza, musia byť chodníky očistené a posypané inertným materiálom najneskôr do 6,00 hodiny. Bezpečnú schodnosť je potrebné zabezpečiť minimálne do 21,00 hodiny.
- (6) Odvoz snehu zhrnutého do hromád vykonáva organizácia poverená výkonom zimnej údržby.

§ 7

Spoločné ustanovenia

- (1) Znečisťovanie verejného priestranstva skladovaním materiálu a odpadu bez povolenia sa posudzuje aj ako používanie verejného priestranstva, za čo sa vyrúbi miestny poplatok. Povinnosť zaplatiť pokutu podľa čl. VII. ods. (5) tohto nariadenia o čistote tým nie je dotknutá.
- (2) Ustanovenia tohto nariadenia o čistote sa primerane vzťahujú aj na dodržiavanie čistoty a poriadku na koľajových telesách železničnej dopravy, v čakárňach a na zástavkách miestnej dopravy, u nádob a košov na odpadky pariacich dopravným organizáciám a verejných telefónnych automatoch.
- (3) Ak znečistenie neodstráni právnická alebo fyzická osoba, ktorá za čistotu a poriadok zodpovedá podľa čl. II. tohto nariadenia o čistote, môže to z poverenia miestneho úradu vykonať iná organizácia na náklady zodpovednej právnickej alebo fyzickej osoby. Povinnosť zaplatiť pokutu podľa čl. VII odsek 5 tohto nariadenia o čistote týmto nie je dotknutá.
- (4) Nariadením o čistote nie sú dotknuté povinnosti právnických a fyzických osôb podľa osobitných zákonov a právnických predpisov prípadne iných všeobecne záväzných nariadení.
- (5) Porušenie ustanovení tohto nariadenia a čistote
 - a) právnickou osobou sa postihuje podľa zákona SNR č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave pokutou až do výšky 200 tis. Kčs,
 - b) fyzickou osobou sa posudzuje ako priestupok proti verejnému poriadku podľa zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za ktorý možno uložiť pokutu vo výške až 5 000,- Kčs, pokiaľ toto konanie nie je trestným činom.
- (6) Dodržiavanie ustanovení tohto nariadenia o čistote kontrolujú orgány mestskej časti a miestneho úradu, hygienickej služby, Mestskej polície hlavného mesta SR Bratislavy a aj príslušníci Policajného zboru Slovenskej republiky.

§ 8

Záverečné ustanovenia

- (1) Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia o čistote strácajú účinnosť pre územie mestskej časti Bratislava Petržalka tie ustanovenia Národného výboru hlavného mesta SSR Bratislavy z 23. 4. 1982 o čistote a zbere, odvoze a likvidácii tuhého domového odpadu na území hlavného mesta SSR Bratislavy, ktoré upravujú dodržiavanie čistoty a poriadku.
- (2) Toto nariadenie o čistote nadobúda účinnosť 10. májom 1991.

Ing. Anton Doktorov
starosta Mestskej časti
Bratislava-Petržalka